

Sygn. akt I PK 290/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa M. C.

przeciwko S.-A. Spółce z o.o. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 maja 2014 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Spółecznych w K.

z dnia 27 czerwca 2013 r.

**uchyla zaskarżony wyrok w pkt I w części zmieniającej wyrok
Sądu Rejonowego w K. i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania i
orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił powództwo M. C. przeciwko S.-A. Spółce z o.o. w W. o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia.

Powódka od dnia 5 lutego 2010 r. przez 182 dni pozostawała na zwolnieniu lekarskim, a w okresie od 11 sierpnia 2010 r. do 6 lutego 2011 r. na świadczeniu rehabilitacyjnym. W dniu 28 stycznia 2011 r. poddała się badaniom lekarskim i została uznana za osobę zdolną do wykonywania pracy na stanowisku starszego przedstawiciela medycznego. W piśmie z dnia 3 lutego 2011 r. strona pozwana rozwiązała z powódką umowę o pracę bez wypowiedzenia, powołując się na jej długotrwałą niezdolność do pracy wskutek choroby, która trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku (art. 53 § 1 k.p.). W tym samym dniu pismo to zostało nadane przesyłką kurierską na adres powódki i w dniu 4 lutego 2011 r. złożone w jej skrzynce pocztowej. Od 30 stycznia 2011 r. powódka nie przebywała w swoim miejscu zamieszkania z uwagi na pobyt na nartach we Włoszech, skąd wróciła 6 lutego 2011 r. W dniu 7 lutego 2011 r. w wiadomości e-mail powódka zgłosiła pracodawcy deklarację gotowości do pracy od tej daty i zwróciła się o wytyczne dotyczące jej obowiązków służbowych. W odpowiedzi uzyskała tą samą drogą informację o rozwiązaniu z nią umowy o pracę. Po sprawdzeniu skrzynki pocztowej znalazła przesyłkę z oświadczeniem pracodawcy o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że od 5 lutego 2010 r. do 6 lutego 2011 r. powódka była nieobecna w pracy z powodu choroby. W konsekwencji w okresie od 11 listopada 2010 r. do 6 lutego 2011 r. strona pozwana mogła rozwiązać bez wypowiedzenia łączący ją z powódką stosunek pracy w oparciu o art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. W dniu 6 lutego 2011 r. powódka miała faktyczną możliwość zapoznania się z oświadczeniem pracodawcy z dnia 3 lutego 2011 r., a zatem pozwana Spółka złożyła wobec niej skuteczne oświadczenie woli o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia. Nawet gdyby przyjąć, że mailowa deklaracja gotowości do świadczenia pracy w dniu 7 lutego 2011 r. była równoznaczna ze stawieniem się pracownika do pracy, to nie mogła

odnieć skutków prawnych, gdyż z dniem 6 lutego 2011 r. łączący strony stosunek prawny uległ rozwiązaniu.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w K. zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 18.420 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, a w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenie Sądu pierwszej instancji, że w dniu 6 lutego 2011 r. powódka miała faktyczną możliwość zapoznania się z oświadczeniem woli pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę, jednakże wskazał, że art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. upoważnia pracodawcę do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, gdy niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku. W dniu 28 stycznia 2011 r. powódka uzyskała zaświadczenie lekarskie stwierdzające, że jest zdolna do wykonywania pracy na dotychczas zajmowanym stanowisku. Co prawda zaświadczenie to nie stwierdza, z jaką datą powódka uzyskała zdolność do pracy, jednakże należy przyjąć, że skoro w dniu jego wystawienia była zdolna do pracy, to uzyskała tę zdolność najpóźniej od tej daty, tj. od 28 stycznia 2011 r. Zaświadczenie to strona pozwana otrzymała w dniu 1 lutego 2011 r., a odzyskanie przez powódkę zdolności do pracy pozbawiło pracodawcę prawa do rozwiązania z nią umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. W tej sytuacji „wypowiedzenie umowy” dokonane pismem z dnia 3 lutego 2011 r. nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, co uzasadnia roszczenie o odszkodowanie w wysokości ustalonej na podstawie art. 58 w związku z art. 36 § 1 pkt 3 k.p.

W skardze kasacyjnej pozwana Spółka zaskarżyła wyrok Sądu odwoławczego w części, w jakiej Sąd ten zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez: 1) niewłaściwe zastosowanie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. wskutek uznania, że strona pozwana nie była uprawniona do rozwiązania z powódką umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia, mimo że w dniu doręczenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę powódka korzystała ze świadczenia rehabilitacyjnego; 2) niezastosowanie art. 53 § 3 k.p. poprzez uznanie, że pozwana Spółka utraciła prawo do rozwiązania umowy o pracę

z powódką, mimo że nie doszło do przerwania okresu niezdolności do pracy przez prawidłowe stawienie się powódki do pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona, aczkolwiek nie wszystkie podniesione w niej zarzuty mogą być uznane za trafne.

W myśl art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p., pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące - gdy pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy co najmniej 6 miesięcy lub jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana wypadkiem przy pracy albo chorobą zawodową. Z kolei zgodnie z art. 53 § 3 k.p., rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia nie może nastąpić po stawieniu się pracownika do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności. Niewątpliwie więc zakaz rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę odnosi się do ustania przyczyny jego nieobecności w pracy, którą jest wymieniona w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. niezdolność do pracy wskutek choroby, a nie do zaprzestania pobierania z tego tytułu zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego.

Z niekwestionowanych przez skarżącego ustaleń stanowiących podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia wynika, że po pierwsze - powódce przyznano świadczenie rehabilitacyjne do dnia 6 lutego 2011 r., po drugie - powódka odzyskała zdolność do pracy na zajmowanym stanowisku najpóźniej od dnia 28 stycznia 2011 r., po trzecie - zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność powódki do pracy skarżący otrzymał w dniu 1 lutego 2011 r., po czwarte - powódka zgłosiła gotowość do pracy drogą mailową w dniu 7 lutego 2011 r., a więc pierwszego dnia po upływie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego oraz po piąte - pismo rozwiązujące umowę o pracę bez wypowiedzenia powódka otrzymała w

dniu 6 lutego 2011 r. W ocenie skarżącego, „niezdolność do pracy określona w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. jest definiowana przez decyzję lekarza lub lekarza orzecznika działającego na zlecenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”, a w rezultacie niezdolność ta trwa do dnia przysługiwania świadczenia rehabilitacyjnego. Przyznanie pracownikowi tego świadczenia dowodzi bowiem, że „pracownik ten nie odzyskał zdolności do pracy, co uzasadnia rozwiązanie z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia”. W tym zakresie skarżący wskazuje na poglądy wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 sierpnia 1975 r., I PZP 31/75 (OSNCP 1976 nr 4, poz. 83) oraz w wyrokach z dnia 9 września 1997 r., II UKN 219/99 (OSNAPiUS 1998 nr 13, poz. 402) i z dnia 28 lipca 1999 r., I PKN 166/99 (OSNAPiUS 2000 nr 21, poz. 782).

Wywody skarżącego nie mogą być uznane za trafne. Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela pogląd wyrażony w wyroku z dnia 17 lipca 2009 r., I PK 39/09 (OSNP 2011 nr 5-6, poz. 74), w uzasadnieniu którego - z przywołaniem również stanowisk wyrażonych w wymienionych przez skarżącego judykatach - wyjaśniono, że domniemanie, iż pracownik w okresie, na który przyznano mu świadczenie rehabilitacyjne jest niezdolny do pracy może zostać obalone, gdyż moc wiążąca ostatecznej decyzji organu rentowego przyznającej to świadczenie nie obejmuje stwierdzenia, że po wydaniu takiej decyzji pracownik nie odzyska zdolności do pracy. Z istoty decyzji o przyznaniu świadczenia rehabilitacyjnego (art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.) wynika, że przysługuje ono za okres „niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy”. Dlatego decyzja organu rentowego przyznająca to świadczenie, wydana na podstawie orzeczenia przez lekarza orzecznika (komisję lekarską), wiąże sąd pracy przy ocenie wystąpienia negatywnej przesłanki rozwiązania umowy o pracę jedynie co do tego, że w dacie jej wydania ubezpieczony był niezdolny do pracy i niezdolność ta powinna być odzyskana we wskazanym okresie. Z decyzji tej nie wynika natomiast, że niezdolność do pracy trwa przez cały okres, na który przyznano świadczenie rehabilitacyjne, a w szczególności, że ubezpieczony (pracownik) nie może zdolności do pracy odzyskać przed wyczerpaniem świadczenia. Pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego nie

wyklucza więc ustalenia, że pracownik w okresie wymienionym w treści decyzji przyznającej mu to świadczenie, odzyskał zdolność do pracy. Jeżeli zatem przed upływem okresu, na który przyznano świadczenie rehabilitacyjne, pracownik odzyska zdolność do pracy i stawi się do niej, to ma zastosowanie zakaz rozwiązania umowy o pracę z art. 53 § 3 k.p. Zbieżne stanowiska zostały również zaprezentowane w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1999 r., I PKN 350/99 (OSNAPiUS 2001 nr 6, poz. 198 oraz z dnia 16 listopada 2004 r., I PK 649/03, OSNP 2005 nr 12, poz. 173). Z powyższych względów zarzut naruszenia art. 53 § 1 pkt 1 lit. b w sposób wskazany przez skarżącego musi być uznany za niezasadny.

Usprawiedliwiony jest natomiast zarzut obrazy art. 53 § 3 k.p. Uszło bowiem uwadze Sądu drugiej instancji, że dla powstania przewidzianego w powołanym przepisie zakazu rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia nie jest wystarczające samo odzyskanie przez pracownika zdolności do pracy w okresie pobierana zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, ale konieczne jest nadto stawienie się do pracy pracownika, u którego ustała niezdolność do pracy będąca przyczyną nieobecności. Powołany przepis wymaga zatem kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, po pierwsze - ustania przyczyny nieobecności spowodowanej niezdolnością do pracy i po drugie - stawienia się pracownika do pracy w związku z odzyskaniem zdolności do pracy. Nie jest przy tym wystarczające samo zgłoszenie gotowości do pracy (jak np. w sytuacji unormowanej w art. 48 § 1 k.p.), ale konieczne jest stawienie się pracownika do pracy z zamiarem jej wykonywania. Tymczasem ze stanu faktycznego sprawy wynika, że powódka - mimo odzyskania zdolności do pracy w dniu 28 stycznia 2011 r. - nie stawiała się do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności spowodowanej niezdolnością do pracy, a jedynie w dniu 7 lutego 2011 r. zgłosiła drogą mailową gotowość do pracy i to dopiero po zaprzestaniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego i po dniu doręczenia jej pisma pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 398¹⁵ § 1 oraz odpowiednio stosowanego art. 108 § 2 k.p.c.

